

ЗВІТ ПРО РОБОТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ У 2023 РОЦІ

Наукова бібліотека (далі НБ) є базовим елементом культурної, наукової, освітньої, інформаційної інфраструктури університету, який працює на основі новітніх, сучасних технологій і відображає рівень його розвитку.

У 2023 році, незважаючи на всі труднощі та втрати, що зазнала НБ внаслідок бойових дій, колектив продовжує наполегливо працювати, відновлювати втрачені ресурси та надавати свої послуги користувачам, як «офлайн» так і дистанційно, що дозволяє забезпечувати здобувачів вищої освіти інформаційними джерелами на різних носіях та гнучко реагувати на запити користувачів усіх категорій, як то НПП, наукових співробітників, аспіратів та докторантів.

За звітний період можна виокремити наступне:

1. Розроблено структуру нового сайту бібліотеки, створено його макет на CMS Joomla 4.5, який поки що можна переглянути у локальній мережі за адресою <http://10.10.20.13/>. На даному етапі закінчується налагодження основних пунктів головного меню та інших параметрів. Паралельно, до повного налаштування нового сайту, продовжується ведення старого веб-сайту <http://library.nusta.edu.ua>.

2. Розширено перелік послуг та сервісів, якими можна скористатися віддалено. Зокрема в 2023 р. введено систему підписання обхідних листів користувачів, що потребувало організації надання онлайн довідок з питань заборгованості літератури та її повернення/заміни загублених видань через відділення Нової пошти. Це було новим у роботі бібліотеки. Обслужено 1860 осіб.

3. Продовжується підтримка сторінки НБ на офіційному сайті ДПУ <https://dpu.edu.ua/nauka/biblioteka>. Сьогодні це досить потужна інформаційна база для здобувачів вищої освіти, абітурієнтів, науковців і НПП (понад 50 вкладок інформації). Додатково було відкрито 5 нових вкладок: «[Замовлення літератури онлайн](#)», «[Історія України: у цифрах і фактах](#)», «[Доступ до науково-інформаційних баз даних](#)», «[Наукові та навчальні видання Університету](#)», «[Фахові періодичні видання](#)».

4. НБ має 2 власні бази даних – 203194 бібліографічних записи.

5. Налагоджений процес автоматизації системи імпорту нових користувачів в АБІС «УФД Бібліотека» з бази даних ЄДБО з подальшим створенням електронної ключ-карти до ресурсів НБ. Імпортовано 1715 записів користувачів.

6. З березня 2023 року був розгорнутий та налагоджений новий інституційний репозитарій <https://ir.dpu.edu.ua/> на платформі DSPACE версії 7.5. Станом на 01.12.2023 у відкритому доступі розміщено 921 документ і активно продовжує наповнюватись. (Попередня електронна колекція з 10 тис. документів була знищена разом із корпусом університету, де знаходився сервер репозитарію).

7. Новою формою у роботі НБ стала електронна доставка документів, зокрема адресна доставка навчальних видань на особисті електронні скриньки користувачів за їх запитам.

8. У 2023 році бібліотекою було укладено ліцензійний договір щодо забезпечення доступу до баз даних цифрової бібліотеки на платформі [Research4Life](#) (R4L). Завдяки цьому спільнота університету через платформу Research4Life отримала доступ до таких потужних видавництв як Royal Society of Chemistry, Nature, Wiley, Elsevier, Wolters Kuwer, Oxford University Press, Taylor & Francis, IOP, SAGE, Cambridge University Press, Emerald, BioOne, IOS Press та інші, які виявили бажання підтримати Україну у цей нелегкий час. Відповідні оголошення було розміщено у каналах комунікації Наукової бібліотеки ДПУ та ДПУ.

9. Зважаючи на виклики сьогодення, на прохання адміністрації університету, зі структури НБ тимчасово виведено підвальне приміщення, яке слугувало для депозитарного зберігання фонду (170 тис. документів у спеціалізованому приміщенні площею 340 кв. м.) для організації укриття учасників освітнього процесу та за наслідками затоплення вилучено приміщення читальної зали іноземних видань 12 кв. м., а літературу було переміщено в інші приміщення верхніх поверхів.

Інформаційно-документний ресурс НБ ДПУ складається з двох взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих частин: базового документного фонду та електронного контенту навчальної і наукової інформації. Власний фонд Наукової бібліотеки станом на кінець 2023 року становить понад 243 тис. примірників документів (у т. ч. 201,6 примірників книг, біля 33 тис. періодичних видань та близько 2 тис. мережних локальних документів).

Наукова бібліотека постійно співпрацює з усіма підрозділами університету. На базі АБІС «УФД-Бібліотека» функціонує електронний каталог документів, що знаходяться у фонді бібліотеки університету та налічує понад 198 тис. записів (<http://library.nusta.edu.ua/menudb/univ>). З огляду на те, що веб-сайт працював у режимі відновлення, радує статистика звернень – 10349.

На веб-сторінці бібліотеки офіційного сайту ДПУ <https://dpu.edu.ua/nauka/biblioteka> та [сторінці НБ у мережі Facebook](#) було представлено 57 віртуальних виставок, 850 джерел інформації (підручники, посібники, монографії, довідники). У звітному році бібліотекою складено 8 бібліографічних покажчиків, які представлені в електронній формі, та надруковані за власні кошти бібліотекарів 4 назви, а саме:

1. «Кіберпростір, кібербезпека та кіберзахист»: бібліографічний покажчик (з фондів Наукової бібліотеки Державного податкового університету).

2. «Генеза фінансової системи: економічний і правовий вимір»: тематичний бібліографічний покажчик (з фондів Наукової бібліотеки Державного податкового університету).

3. [«Наукові праці науково-педагогічних працівників» \(2022 рік\): бібліографічний покажчик.](#)

4. «Героїзм та патріотизм українського народу в боротьбі з російським агресором у війні, розпочатій 24 лютого 2022 року»: тематичний бібліографічний покажчик. [Частина 1.](#) [Частина 2.](#)

5. [Д. Г. Мулявка: біобібліографічний покажчик.](#)

6. [Ю. М. Коваленко: біобібліографічний покажчик.](#)

7. [Анотований покажчик дисертаційних робіт, наявних у фонді Наукової бібліотеки ДПУ \(2020–2022\).](#)

8. [«Книга пам'яті наших Героїв: біографічні нариси» \(2014–2023 рр.\).](#)

Ознайомитися з анотованими покажчиками дисертацій, біобібліографічними покажчиками та бібліографічними тематичними списками рекомендованих джерел інформації у повному тексті користувачеві можна на офіційному сайті університету на сторінці НБ у вкладці «Біобібліографія вчених ДПУ» за посиланням <https://dpu.edu.ua/naukovtsiam/bibliohrafiia-vchenykh>.

НБ надає допомогу НПП при верифікації профіля науковця у ресурсах Google Scholar, Orcid, Науковці України, Scopus та Web of Science, відслідковує коректність записів у базі «Бібліометрика української науки»; у здійсненні пошуку робіт, журналів, щоб з максимальною користю використати інформаційні ресурси наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, інформаційних баз ScienceDirect, Springer, BenthamScience.

У 2023 році було достатньо звернень науково-педагогічних працівників університету до [веб-навігатора](#) «Наукометричні профілі науково-педагогічних працівників ДПУ» – відносно нового ресурсу, який призначений для спрощення пошуку профілів науковців у різних наукометричних базах та пошукових системах в узагальненій онлайн-формі.

Наукова бібліотека продовжила практику консультування НПП з оформлення документів для отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір та супроводжує і постійно оновлює єдину [загально-університетську базу свідоцтв](#) на гугл-диску з цілодобовим доступом через сайт бібліотеки та сторінку бібліотеки на офіційному сайті ДПУ. У 2023 році отримано 19 унікальних номерів свідоцтв.

Співробітники НБ активно беруть участь у науково-комунікативних заходах інших вузів та організують подібні заходи на своїй базі з метою вивчення досвіду та обміну кращими практиками.

Фахівці бібліотеки взяли участь офлайн у Всеукраїнській науково-практичній конференції [«Трансформація роботи бібліотек в умовах воєнного стану»](#) (20 квітня 2023) на базі Наукової бібліотеки Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів; Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю [«IV ОдесаБібліоСаміт»](#) в рамках ІНТЕЛЕКТ-ФОРУМУ – 2023 (9–10 червня 2023, м. Одеса) на базі Одеської Національної

наукової бібліотеки; онлайн у навчально-методичному семінарі «[Актуалізація та збереження бібліотечних фондів: виклики сьогодення](#)» на базі ДНТБ м. Київ (24 березня 2023).

Долучилися до участі у роботі круглих столів (6), зокрема: «[Застосування розширених можливостей АБІС](#)», який відбувся у НБ ім. М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка (13 червня 2023); науково-просвітницькому форумі «[Кордон мужності та героїзму](#)», який проводили представники Національної академії Держприкордонслужби України у м. Києві 07 грудня 2023 р. та ін.

Бібліотекою було організовано і проведено круглі столи: «[Україна і Крим. Тисячолітні зв'язки](#)» (15 березня 2023), «[Трансформація роботи бібліотек у сучасних умовах](#)» (16 травня 2023), «[Українці – нація нескорених](#)» (21 вересня 2023).

НБ було надано інформаційний супровід загально-університетських заходів: до Дня науки (19 травня 2023) – [виставка праць науково-педагогічних працівників університету](#), віртуальна виставка «[Наукова еліта Державного податкового університету](#)»; виставка літератури «[Скорботні сторінки історії України](#)» до [загально-університетського заходу](#), присвяченого 90-тим роковинам Голодомору 1932–1933 років (30 листопада 2023); тематична виставка «[Мова – духовний скарб нації](#)» до Радіодиктанту національної єдності (27 жовтня 2023); тематична виставка «[Генеza фіскальної політики у працях науковців Державного податкового університету](#)» до XIV Міжнародної науково-практичної конференції «[Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції](#)» (м. Ірпінь, ДПУ, 8 грудня 2023 р.).

В умовах обмеженого доступу до традиційних бібліотечних інформаційних ресурсів, неабияким попитом користується сторінка Наукової бібліотеки Університету у соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/library.nusta.edu.ua>. Бібліотекарі постійно інформують користувачів щодо нових видань університету, виставляють анонси та короткі огляди заходів, які відбуваються як у приміщенні бібліотеки університету, так і в режимі онлайн. Сторінка НБ на відеохостінгу YouTube <https://www.youtube.com/channel/UCK8ss2xvvrjsIXCyt-CC8XQ> регулярно наповнюється новим контентом, який створюють фахівці бібліотеки.

Співробітники бібліотеки постійно підвищують свою кваліфікацію. За звітний період бібліотекарі оволоділи вміннями та навичками роботи з програмами для організації онлайн-нарад, семінарів, вебінарів та підвищили рівень професійної кваліфікації, зокрема під час таких заходів:

- «[Social dimension of European studies](#)» (січень 2023);
- «Transfer of educational technologies in the countries of the European union and Ukraine» (січень 2023);
- «Has attended training on Psychological First Aid, Self-care and Mitigation of Burn-Out and Compassion Fatigue for Care-providers» (листопад 2023);

- «Профіль дослідника у Web of Science» (квітень 2023);
- «Профіль автора в Scopus: покрокова інструкція» (квітень 2023);
- «[Google Analytics 4: можливості та питання роботи з системою](#)» (листопад 2023);
- «Бази на платформі Web of Science» (листопад 2023);
- «Представляємо два нових індекси на платформі Web of Science: ProQuest Dissertations & Theses Citation Index та Preprint Citation Index» (листопад 2023);
- «Інтеграція платформи Web of Science ProQuest» (вересень 2023);
- «[Формування професійної компетенції сучасного бібліотекаря](#)» (січень 2023);
- «[Чим відрізняється фахова стаття категорії «Б» від наукової статті Scopus/ Web of Science](#)» (квітень 2023);
- «[Використання штучного інтелекту в освіті: CHATGPT і більше](#)» (червень 2023);
- «[Автори та цитування](#)» (грудень 2023);
- «Цифрові інструменти GOOGLE для освіти» (березень 2023);
- «[Конфіденційність, безпека і захист інформації у використанні цифрових інструментів GOOGLE](#)» (лютий 2023);
- «Впровадження інновацій в практику роботи бібліотекарів» (січень 2023);
- «Медіаграмотність для бібліотекарів» (січень 2023);
- «[Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів](#)» (лютий 2023).

Таким чином, протягом 2023 року колектив напружено працював над: відновленням втрачених електронних баз та ресурсів; створенням та наповненням нового сайту НБ; наданням послуг студентам та науково-педагогічним працівникам, у тому числі, з питань підготовки пакетів документів на оформлення авторського права на твір; над питаннями афіліації профілів НПП та профілю ДПУ в наукометричній базі Web of Science.

Директор Наукової бібліотеки

Світлана ЦИМБАЛЮК